

Riksantikvarieämbetet

Remissyttrande världsarvsstrategi för Sverige

Dnr KS19/169-126

Världsarvsstrategi för Sverige

Ekerö kommun har på remiss mottagit Riksantikvarieämbetets förslag till världsarvsstrategi för Sverige.

Strategin ska ge en bild av hur världsarvsarbetet bedrivs idag samt hur det ska bedrivas framåt. Nedan kommenterar Ekerö kommun framförallt förslagen om världsarvens syfte, finansiering, tydliggörande av förvaltningsplanernas inriktning, förvaltningsrådets ansvar och roller samt behovet av en samordnare.

Synpunkter på strategin*Syfte och ambitionsnivå*

Den viktigaste förändringen i strategin är tydliggörandet om vad världsarvsarbetet syftar till och vilken ambitionsnivå som gäller för arbetet i förhållande till annat natur- eller kulturarv. Att världsarven har en unik plats och ska vara ett föredöme vid förvaltning av kulturmiljöer stärker möjligheten för att långsiktigt kunna söka ekonomiskt stöd från offentlig och privat sektor för utveckling av näringsliv, verksamheter som besöksnäring, olika aktiviteter och produkter.

Ekonomi

De ekonomiska förutsättningarna är avgörande för att säkra världsarvens status framöver. Nedan listas några områden som kommer bli avgörande för att säkra och utveckla Birka och Hovgården:

Problem inom världsarvet Birka och Hovgården är ett eftersatt underhåll som har inneburit att detta har prioriterats framför andra behov som exempelvis att ta fram en kommunikationsplan och se över skyltar. Ett långsiktigt underhåll är en förutsättning för att kunna använda och hyra ut byggnader och mark, bl.a. för besöksmålsverksamhet och övernattningsmöjligheter och därmed ge ökade intäkter. För att hålla landskapet öppet och se till att platsen är tillgänglig för besökare och kan upplevas, är det viktigt att säkra driften av ett aktivt och ekonomiskt bärkraftigt jordbruk och tillgång på betesdjur.

Det måste finnas fler möjligheter att på egen hand ta sig till Birka/Björkö, övernattningsmöjligheter på Björkö och Adelsö, och fler möjligheter att äta. Hovgården behöver utvecklas så att den kan besökas året runt, och komplettera verksamheterna på Birka. Hovgården behöver en bättre och mer välkomnande entré och mer information. Besökare bör erbjudas fler aktiviteter och förlängda säsonger. Publik arkeologi, vikingaveckor när rekonstruktionerna på Birka bemannas, och matställen är det som fram till idag har ökat besökstalen och intresset för att besöka Birka och Adelsö. För att säkra att platsen är tillgänglig för besökare behöver vi, förutom att platsen underhålls, långsiktigt säkra att det finns förutsättningar för hyresgäster att bedriva publika verksamheter i världsarvet. Allt detta gör att en långsiktig finansiering för att bevara och utveckla platsen behöver säkras.

En ökad finansiering fordrar ökad samverkan med fler aktörer som har ett gemensamt intresse av att utveckla affärsidéer och aktiviteter. Ett arbete som dessutom förväntas bidra till sysselsättning och inkomst för lokala entreprenörer och företagare samt vara en resurs för besöksnäringen i regionen.

Ekerö kommuns synpunkter i övrigt för att stärka världsarven:

- En statlig resurs som samordnare för världsarvsrådet är en förutsättning för samverkan med olika aktörer och genomförande av de aktiviteter som målen i världsarvsplanen anger. Samordnaren bör driva arbetet med förvaltningsplaner, vara kontaktperson för andra myndigheter, och organisationer/föreningar.
- En etablerad regional styrgrupp ger världsarven en större tyngd och förankring inom länets prioriteringar och satsningar. De två världsarven i kommunen Birka och Hovgården och Världsarvet Drottningholm är starkt beroende av stärkt ledning och styrning.
- Förvaltningsrådets formella grund bör tydliggöras och stärkas, samtidigt som de olika myndigheternas roll och ansvar att genomföra förvaltningsplanerna tydliggörs.

För Ekerö kommun

Adam Reuterskiöld
Kommunstyrelsens ordförande